

Peltisepän päivällinen

Lapin Kansa Torstai 5. kesäkuuta 2008

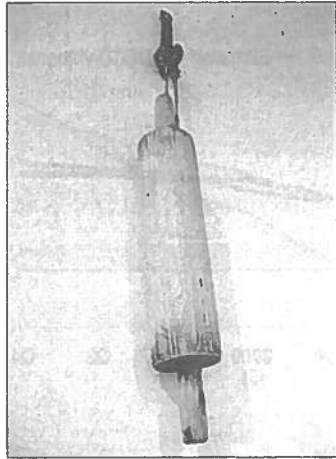
Näyttelyt

Seppo Öfverströmin teoksia Rovaniemen taidemuseossa 29.6. saakka.

Pääasiallisesti Tapionkylässä työskentelevä Seppo Öfverström on rakentanut monivuotisen taiteilijanuransa kunniaksi Rovaniemen taidemuseoon kauniin ja tasapainoisen näyttelyn, jossa Öfverströmille ominainen kyky oivaltaa esineiden merkityksiä korostuu.

Öfverströmin havainnoissa on samanlaista löytöretkeilijän iloa kuin esimerkiksi Juhani Harrin esinekollaaseissa. Väärinpäin käännetty kahvisuodatin voi muuttua valkoiseksi alushameeksi, vanha nahkaleili koiran vartaloksi. Mutta Öfverström ei ole yhtä synkkä kuin Harri, vaan kuoruttaa ahdistuneisuuttaan hienoisella huumorilla.

Öfverström on havainnut, että kaikki mitä on ennen veivattu käsin, toimii nykyään väistämättä koneellisesti. Tältä pohjalta taidemuseon seinälle on ilmestynyt niin virtajohdollista pokasahaa kuin sähköllä lämmitettäviä hevosen länkiä. Ennen emäntä poisti hilseen isännän päästä puisella työkalulla, muun moraalin kohotuksen ohessa. Öfverström haikailee menneitä aikoja, jolloin puusta tai metal-

Seppo Öfverströmin näyttelyssä poistetaan hilsettä radikaalilla tavalla.

lista tehdyt tuotteet olivat paitsi kauniita, myös kulutusta kestäviä. Puu ja metalli ovat tämänkin näyttelyn pääasialliset raaka-aineet.

Mutta Öfverström haluaa yhdistää kaikkeen myös kulttuurin ja taiteen historian. Näyttelyssä näkyvät selvästi taiteilijan kaukomaille tekemät useat matkat. Seinillä on sekä egyptiläisiä että itämaisia vaikutteita. Valkoiset seinät ja voimakkaasti valaistut esineet johdattavat katsojan etniseen museoon. Pyramidin hahmo haalistuneessa rapautuneessa pinnassa maalauksessa

Julistus kätkee sisäänsä ikiaikaisen sanoman.

Toisaalta teoksissa Hilseen poistaja ja Vapauden kaipuu Öfverströmin asenne on perimältään hyvin suomalainen. Linnunpöntön liian ahtaasta aukosta pistävä nokka taitaa olla taiteilijan oma. Jos itsensä saa aukosta nokan lisäksi ulos, niin maailma on iso ja yhteinen. Miksipä taiteen arvo muuttuisi matkalla Tapionkylästä Egyptiin?

Öfverström tuntuu alleviivaavan, että muinaisten kulttuurien hienouksissa ja Justiinan kaulimen päähän kolahduksessa on jotakin yhtä arvokasta. Kumpikin liittyy omalla tavallaan maailman kehitykseen. Ongelmallisia ovat sellaiset, jotka tahottavat kahlita ja vangita kaiken tiettyihin raameihin. Kulttuurilliseen rikkauteen liittyy oikeus olla myös puhtaasti kansanomainen.

Öfverström haluaa ironisoida taiteilijan ahdistusta, vaikka pitääkin sitä ajattelevan ja tuntevan ihmisen toiminnan väistämättömänä lieveilmiönä. Teoksissa Vapauden kaipuu, Häätö, Taakka ja Burn Out tekijä pohtii liian kireän palttoon aiheuttamaa olotilaa. Teoksessa Yksinäisen miehen takinlämmittäjä on yksi vaatehenkari erotettu muista ja tämä yrittää lämmi-

tellä yksin itseään. Töpselille ei vain ole löytynyt pistorasiaa.

Jos Öfverströmin näyttelyssä onkin maailman taiteesta tuttuja näkymiä ja välillä pinnallistakin huumoria, on se tässä yhteydessä helppo antaa anteeksi. Erinomainen kokonaisuus puuhuu puolestaan. Näyttely antaa katsojalle rauhaa puupintojen hienouksien tarkasteluun ja esittelee erilaisten materiaalien käytön rajaamattomia mahdollisuuksia.

Yksi merkillepantavista teoksista on Uusi aamu?, jossa aurinko yrittää paistaa ruttaantuneen metallisen sälekaihtimen läpi. Jos taiteilijan aamut ovat joskus peltisiä, on takana kuitenkin monien kokemusten siivittämä elämä, josta on syntynyt paljon hienoja teoksia.

RICHARD KAUTTO

Teoksessa Lähellä hiljaisuutta on maailmantaiteen kaikuja.

